

عنوان مقاله:

واکاوی ادراک روستاییان از پیامدهای جابه جایی سکونتگاهی: مطالعه ای قوم نگارانه در روستای سرخه گاو، شهرستان هریس

محل انتشار:

تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، دوره 49، شماره 3 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

ایرج قاسمی - استادیار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی

محمد علی محمدی قره قانی - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات مدیریت رفاه اجتماعی، دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی، تهران، تهران، ایران

رسول لوایی آدریانی - دانشجوی دکتری گروه مدیریت و توسعه، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

سید علیرضا نوربخش جعفری - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته جنگلداری، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

احسان اسدآبادی - دانشجوی دکتری توسعه کشاورزی، دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی، دانشگاه تهران، کرج، ایران

بنفشه پیراسته - دانش آموخته کارشناسی ارشد و پژوهشگر مهندسی مشاور طرح و منظر تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

جابه جایی سکونتگاهی پدیده‌ای است که ابعاد مختلف زندگی انسان را تحت تاثیر قرار می‌دهد و دارای پیامدهای چند بعدی و گاه پیچیده است. شناسایی چنین پیامدهایی می‌تواند نقش چشمگیری در برنامه‌ریزی و هدایت فرآیندهای جابه جایی داشته باشد. در این راستا، پژوهش حاضر با هدف اصلی واکاوی ادراک اهالی روستای سرخه گاو از پیامدهای جابه جایی سکونتگاهی انجام شد. طرح پژوهش با استفاده از رویکرد قوم‌نگاری انتقادی هدایت شد. مشارکت‌کنندگان شامل تمامی اهالی روستای سرخه گاو بودند که تجارب مشترکی در خصوص جابه جایی سکونتگاهی داشتند. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از مصاحبه نیمه‌ساختار یافته، درخت مشکل، مشاهده و نقشه‌های اجتماعی صورت گرفت. انتخاب مشارکت‌کنندگان به صورت کاملا هدفمند انجام شد. نتایج نشان داد که فوریت فرآیند جابه جایی در روستای سرخه گاو منجر به نادیده گرفتن فرآیندهای برنامه‌ریزی مشارکتی شده و بدین ترتیب برخی از ملاحظات کالبدی خانه ها در انطباق با شرایط جوی و اجتماعی مد نظر قرار نگرفته است. یافته‌ها نشان می‌دهد که دیدگاه فنی صرف در خصوص فرآیند جابه جایی روستای سرخه گاو نه تنها سبب بروز پیامدهای نامطلوب کالبدی و اجتماعی شده؛ بلکه برخی از پیامدهای مثبت جابه جایی نظیر استحکام خانه ها را کم اهمیت جلوه داده است. به طور کلی، شواهد نشان داد که پیامدهای اجتماعی-اقتصادی جابه جایی سکونتگاهی در روستای سرخه گاو به طور فزاینده‌ای از پیامدهای کالبدی نشأت می‌گیرد. زیرا ساختارهای کالبدی با مناسبات اجتماعی، اقتصادی و اقلیمی منطقه تطابق چندانی نداشته و تجارب پیشین ساکنین را برنمی‌تابد.

کلمات کلیدی:

"ادراک مشترک"، "جابجایی سکونتگاهی"، "قوم نگاری انتقادی"، "پیامدهای جابجایی"، "روستای سرخه گاو"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1659495>

